

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 12 stycznia 2024 r.

DIH-3.707.130.2023.AB

DECYZJA DIH.3.4.2024

„informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775, z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706, z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji 94/2023 Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 6 października 2023 r. (ZT.8361.185.2023), na mocy której na przedsiębiorcę Grzegorza Kwietnia, działającego pod firmą: Grzegorz Kwiecień Firma Handlowa w Krakowie, zwanego dalej: „stroną”, „stroną postępowania”, lub „przedsiębiorcą” nałożono karę pieniężną w wysokości 14 000 zł (słownie: czternaście tysięcy złotych), z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

Uzasadnienie

W dniach 26 lipca i 21 sierpnia 2023 r. inspektorzy reprezentujący Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej: „Małopolskim WIIH” lub „organem pierwszej instancji” przeprowadzili czynności kontrolne w aptece należącej do ww. przedsiębiorcy.

Uprzednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221 z późn. zm.) (zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”), skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z 22 czerwca 2023 r., ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli, jako m.in. „Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług”. Przedmiotowe zawiadomienie doręczono stronie 28 czerwca 2023 r.

Kontrolę rozpoczęto w dniu 26 lipca 2023 r. w obecności kierownika apteki, stosownie do art. 49 ust. 10 ustawy Prawo przedsiębiorców, w obecności pracownika kontrolowanego przedsiębiorcy, tj. osoby czynnej w lokalu w rozumieniu art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.), która następnie w dniu 21 sierpnia 2023 r. przedstawiła upoważnienie do reprezentowania kontrolowanego przedsiębiorcy.

Ustalono, że w kontrolowanej aptece oprócz sprzedaży wyrobów farmaceutycznych, medycznych, ortopedycznych i higienicznych prowadzona jest sprzedaż detaliczna kosmetyków oraz żywności (suplementów diety).

W toku kontroli sprawdzano m.in. przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168) (zwanej dalej: „ustawą o informowaniu o cenach” lub ustawą o cenach”) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2022 r., poz. 2776) (zwanego dalej: „rozporządzeniem Ministra Rozwoju” lub „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”).

Pod kątem przestrzegania przepisów dotyczących prawidłowości uwidaczniania cen sprawdzono łącznie 72 losowo wybrane produkty pakowane (kosmetyki, środki higieniczne i suplementy diety), sprzedawane w opakowaniach jednostkowych według objętości lub masy, tym 70 partii dla których wymagane było oznaczenie cenami i cenami jednostkowymi. Wyroby te oferowane były w zamkniętych witrynach lub na regałach, do których klienci mieli swobodny dostęp na sali sprzedażowej, jak również w sposób tradycyjny z zza lady.

W wyniku podjętych działań zakwestionowano wszystkie oceniane produkty (100 proc), stwierdzając, że na towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, ani w żaden dostępny sposób nie były one oznaczone cenami oraz cenami jednostkowymi tj.:

- 70 partii z uwagi na brak uwidocznienia cen i cen jednostkowych wyrobów sprzedawanych w opakowaniach (wyroby objęte obowiązkiem uwidaczniania cen jednostkowych);
- 2 partie z uwagi na brak uwidocznienia cen – wyroby niepodlegające obowiązkowi uwidaczniania cen jednostkowych.

Powyższe narusza przepisy art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Kierownik apteki osoba upoważniona do reprezentowania przedsiębiorcy, w wyjaśnieniu z 21 sierpnia 2023 r. wskazała, że w dniu kontroli, tj. 26 lipca 2023 r., nastąpiła zmiana ekspozycji, która dotyczyła całej oferty kosmetyków i środków higienicznych. Ponadto wskazała, że uwagi na szeroki asortyment, pracownik odpowiedzialny za zmianę ekspozycji i cen nie zdołał uwidocznić cen i cen jednostkowych, natomiast suplementy diety były z nowej dostawy w nowych cenach. Ponadto wskazała, że 26 lipca wszystkie brakujące ceny zostały uzupełnione.

Ustalenia te udokumentowano w protokole kontroli z 21 sierpnia 2023 r. (nr akt kontroli: ZT.8361.185.2023). Osoba upoważniona nie wniosła uwag bezpośrednio do protokołu kontroli. Kontrolowany również nie wniósł uwag na piśmie do protokołu kontroli w terminie 7 dni od dnia przedstawienia protokołu do podpisu.

W dniu 6 września 2023 r. Małopolski WIIH, na podstawie art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.), zwanej dalej: „Kpa”, zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach. Jednocześnie poinformowano stronę, że na podstawie art. 10 Kpa, stronie przysługuje prawo czynnego udziału w każdym stadium postępowania, tj. m.in. do składania wyjaśnień i wniosków dowodowych, przeglądania akt sprawy oraz sporządzania z nich notatek i odpisów. Ponadto wezwano przedsiębiorcę do przedłożenia informacji o wysokości osiągniętych obrotów oraz przychodu osiągniętego w 2022 r.

W związku z przesłanym ww. zawiadomieniem o wszczęciu postępowania, przedsiębiorca pismem z 15 września 2023 r. udzielił informacji na temat obrotów za rok 2022. Jednocześnie przedsiębiorca wyjaśnił, że ceny w aptece uwidaczniane są według metod przewidzianych w § 3 ust.1 rozporządzenia Ministra Rozwoju, a zatem w zależności od miejsca oferowania produktów do sprzedaży w aptece, informacje o ich cenach i cenach jednostkowych występują albo w postaci nadruku na opakowaniu (produkty na regałach, do których klienci mają swobodny dostęp) albo w cenniku udostępnianym przez farmaceutów obsługujących klientów (produkty znajdujące się za zamkniętymi witrynami jako

produkty niedostępne dla konsumentów bądź wydawane z za lady jako produkty niewidoczne dla konsumentów).

Ponadto przedsiębiorca wskazał, że w dniu kontroli w godzinach porannych został dostarczony nowy asortyment do apteki, który zawierał zmienione ceny sprzedaży, a z uwagi na dużą ilość produktów, pracownik odpowiedzialny za zmianę cen w cenniku oraz na opakowaniach, nie zdążył dokonać odpowiednich modyfikacji cen na produktach oferowanych do sprzedaży w tym dniu. Zdaniem przedsiębiorcy nie zmienia to jednak faktu, że w aptece były i są przestrzegane przepisy dotyczące informowania o cenach towarów i usług, gdyż do dyspozycji klientów udostępniany jest cennik zawierający ceny wszystkich sprzedawanych produktów, jak również został on wywieszony na gablotach znajdujących się w aptece (zdjęcia cenników zostały dołączone do pisma z 15 września 2023 r.). Mając na uwadze powyższe strona wniosła umorzenie postępowania w niniejszej sprawie, ewentualnie na podstawie art. 189 f Kpa o odstąpieniu od nałożenia kary administracyjnej.

Dnia 6 października 2023 r. Małopolski WIIH na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach wydał decyzję nr 94/2023 (nr akt sprawy: ZT.8361.185.2023) na mocy której, na przedsiębiorcę nałożono karę pieniężną w wysokości 14 000 zł (słownie: czternaście tysięcy złotych) z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, co wyraziło się niewidocznieniem w miejscu sprzedaży detalicznej:

- cen i cen jednostkowych dla 70 rodzajów towarów w opakowaniach,
- cen sprzedaży dla 2 rodzajów towarów niepodlegających obowiązkowi uwidocznienia ceny jednostkowej (w tym jednego w opakowaniu o masie 100 g oraz jednego w opakowaniu o liczbie 10 sztuk).

W dniu 11 listopada 2023 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezesem UOKiK” albo „organem drugiej instancji”) otrzymał za pośrednictwem Małopolskiego WIIH odwołanie od ww. decyzji.

W odwołaniu strona zarzuciła zaskarżonej decyzji naruszenie przepisów:

- 1) postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 7 i art. 77 § 1 i art. 80 Kpa polegające na niewyczerpującym zebraniu i nierozpatrzeniu całego materiału dowodowego w sprawie oraz niepodjęcie wszelkich niezbędnych czynności do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego, co w konsekwencji stanowiło błąd w ustaleniach faktycznych polegający na nieuzasadnionym przyjęciu, że dnia 26 lipca 2023 r. w aptece w żaden sposób nie zostały uwidocznione ceny i ceny jednostkowe względem produktów objętych kontrolą;
- 2) prawa materialnego, poprzez:
 - a) brak zastosowania § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju w zw. z art. 2 pkt 32 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutycznego (Dz. U.2022.2301 t.j. z dnia 2022.11.14 „Prawo Farmaceutyczne”), podczas gdy produkty objęte kontrolą stanowią produkty lecznicze, a w konsekwencji odwołujący był zwolniony z obowiązku informowania o cenach jednostkowych względem 70 produktów objętych kontrolą;
 - b) błędną wykładnię § 8 ust. 1-2 rozporządzenia Ministra Rozwoju poprzez uznanie, że produkty objęte kontrolą w aptece nie znajdują się „w miejscu niedostępnym lub niewidocznym dla konsumentów”, skutkującą bezwzględną koniecznością umiejscowienia cen na tych produktach, zamiast poinformowaniem konsumentów o cenach i cenach jednostkowych produktów w alternatywny sposób, tj. poprzez wywieszenie lub udostępnienie cennika w inny sposób w aptece (co też faktycznie miało miejsce w aptece), podczas gdy:
 - c) produkty spod poz. 12-66 z protokołu kontroli znajdowały się w zamkniętych witrynach na sali sprzedażowej, co powoduje że konsument samodzielnie i w sposób dowolny — bez uprzedniego umożliwienia mu tego przez farmaceutę nie może zapoznać się z podstawowymi

informacjami dot. leku (opisu, ilości, składu); co powoduje, że należy zakwalifikować je jako miejsce niedostępne dla konsumenta;

- d) produkty spod poz. 67-70 znajdowały się na regałach za ladą w aptece, a konsument ma możliwość zapoznania się z nimi dopiero po ich przyniesieniu przez pracownika apteki - tym samym są de facto zarówno niewidoczne, jak i niedostępne dla konsumentów.

W związku z powyższym przedsiębiorca zarzucił niewłaściwe zastosowanie art. 4 ust. 1 w zw. art. 6 ust. 1 ustawy o cenach i nałożenie kary pieniężnej, gdy nie tylko nie zachodzą okoliczności faktyczne uzasadniające jego zastosowanie, lecz także nie uwzględniono zwolnienia przedmiotowego z § 7 ust. 4 rozporządzenia oraz dokonano błędnej wykładni § 8 ust. 1 – 2 rozporządzenia.

Ponadto strona wskazała, że w przypadku uznania przez organ II instancji, iż w sprawie rzeczywiście wystąpiły podstawy do wymierzenia kary pieniężnej odwołującemu, strona zarzuca:

- a) brak zastosowania art. 189 f § 1 pkt 1 Kpa, podczas gdy w świetle okoliczności faktycznych waga naruszenia prawa (jeśli przyjąć że w ogóle zaistniała to) jest znikoma, naruszenie miało charakter jednorazowy, przejściowy, nie było w tym winy odwołującego, odwołujący nie odniósł żadnych korzyści, a fakt usunięcia braku uwidocznienia cen bezpośrednio na opakowaniu produktu został niezwłocznie uzupełniony;
- b) niewłaściwe zastosowanie art. 6 ust. 3 ustawy poprzez brak (faktycznego) uwzględnienia okoliczności przemawiających za obniżeniem/miarkowaniem kary i wymierzeniu odwołującemu kary w nadmiernej wysokości, podczas gdy prawidłowe uwzględnienie okoliczności dotyczących odwołującego winno skutkować (ew.) nałożeniem kary w niższej wysokości.

W związku z powyższym, na podstawie art. 138 § 1 Kpa strona wniosła o:

- 1) uchylenie w całości zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania w niniejszej sprawie; względnie;
- 2) o zmianę decyzji i odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej;
- 3) a w przypadku uznania, że nie zachodzą podstawy do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej w decyzji - o wymierzenie kary pieniężnej w wysokości niższej niż 14.000 zł, poprzez jej prawidłowe miarkowanie z należytym uwzględnieniem wszelkich okoliczności przemawiających na korzyść odwołującego.

Pismem z 16 listopada 2023 r. Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami sprawy i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706, ze zm.), dalej jako „ustawa o Inspekcji Handlowej”, Prezes UOKiK jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ww. ustawy, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy.

Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu,

o czym stanowi § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

Zgodnie z § 8 rozporządzenia Ministra Rozwoju w cenniku uwidacznia się ceny towarów przeznaczonych do sprzedaży detalicznej umieszczonych w miejscu niedostępnym lub niewidocznym dla konsumentów. Cenniki wywiesza się, wykląda lub udostępnia w inny sposób w miejscu sprzedaży detalicznej towarów.

Cena jednostkowa (§ 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen) dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości,
- 2) kilogram lub tonę – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy,
- 3) metr - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według długości;
- 4) metr kwadratowy - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według powierzchni;
- 5) sztukę - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży na sztuki.

Wskazać ponadto należy, iż zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia, w szczególnych przypadkach uzasadnionych rodzajem, przeznaczeniem lub zwyczajowo oferowaną ilością towarów przy uwidacznianiu cen jednostkowych dopuszcza się stosowanie dziesiętnych wielokrotności i podwielokrotności legalnych jednostek miar innych niż określone w ust. 1.

Natomiast § 4 ust. 3 ww. rozporządzenia stanowi, iż w przypadku towaru pakowanego oznaczonego liczbą sztuk dopuszcza się stosowanie przeliczenia na cenę jednostkową za sztukę lub za dziesiętną wielokrotność liczby sztuk.

Wyłączenia w tym zakresie zawarte są w § 7 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, zgodnie z którym, wymogu uwidaczniania cen jednostkowych nie stosuje się do:

- 1) towarów, których cena jednostkowa jest identyczna z ceną sprzedaży;
- 2) towarów sprzedawanych ze względu na ich przeznaczenie w zestawach (kompletach);
- 3) towarów nieżywnościowych sprzedawanych ze względu na ich przeznaczenie lub właściwości wyłącznie w parach;
- 4) produktów leczniczych w rozumieniu art. 2 pkt 32 ustawy Prawo farmaceutyczne.

Niezrealizowanie obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 - 5 ustawy o informowaniu o cenach powoduje – zgodnie art. 6 ust. 1 ww. ustawy – nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej nałożyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy i stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości zostały skorygowane. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą

administracyjną. Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się:

- 1) stopień naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków;
- 2) dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, przez tego przedsiębiorcę oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków;
- 3) wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy;
- 4) sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 1, z późn. zm.).

Należy zwrócić także uwagę, iż na gruncie obowiązujących przepisów w miejscu sprzedaży detalicznej należy podać dwie ceny: cenę (potocznie: cenę detaliczną) oraz cenę jednostkową (potocznie: cenę za litr/ kilogram/szt. itp.). Jak wynika z akt sprawy, kontrolą objęto 72 partie towarów stwierdzając brak uwidocznionej informacji o cenie i cenie jednostkowej 70 poddanych ocenie produktów oraz ceny w przypadku 2 produktów niepodlegających obowiązkowi uwidaczniania ceny jednostkowej. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru lub usługi w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Małopolski WIIH w drodze decyzji, wydanej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, nałożył karę pieniężną w wysokości 14 000 zł (słownie: czternaście tysięcy złotych), na przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który dopuścił się powyższych naruszeń.

Przedsiębiorca, odwołując się od ww. decyzji Małopolskiego WIIH zarzucił zaskarżonej decyzji m.in. naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 7 i art. 77 § 1 i art. 80 Kpa polegające na niewyczerpującym zebraniu i nierozpatrzeniu całego materiału dowodowego w sprawie oraz niepodjęcie wszelkich niezbędnych czynności do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego w postaci:

- a) braku uwzględnienia, że znaczną część produktów w aptece tj. łącznie 58 z 70 pozycji wymienionych w protokole kontroli (poz. 12-66) stanowiły produkty niedostępne dla konsumentów tj. znajdujące się w zamkniętych witrynach na sali sprzedażowej, a także produkty sprzedawane w sposób tradycyjny zza lady (poz. 67-70), na których nie musiała znajdować się cena wówczas, gdy była ona uwidoczniona w ich pobliżu lub w wywieszonym/udostępnionym w inny sposób cenniku;
- b) zaniechania dokonania ustaleń przez organ, czy cena nie została uwidoczniona w inny sposób niż na danym produkcie tj. w pobliżu produktów lub za pomocą wywieszzonego/udostępnionego w inny sposób cennika.

Powyższe zdaniem strony w konsekwencji stanowiło błąd w ustaleniach faktycznych polegający na nieuzasadnionym przyjęciu, że dnia 26 lipca 2023 r. w aptece w żaden sposób nie zostały uwidocznione ceny i ceny jednostkowe względem produktów objętych kontrolą.

Strona w odwołaniu zarzuca m.in., że organ pierwszej instancji nie uwzględnił okoliczności, że 58 z 70 produktów umieszczonych było w zamykanych na klucz witrynach szklanych znajdujących się na sali

sprzedażowej lub za ladą. Strona wskazała również, że kontrolujący skupili się na sprawdzeniu czy na konkretnym produkcie znajdowała się cena czy cena jednostkowa, pomijając to czy ceny nie znajdowały się w otoczeniu danego produktu lub też czy nie zostały one udostępnione za pomocą cennika, który byłby wywieszony czy udostępniony konsumentom w inny sposób. Z kolei produkty, które poddane zostały kontroli, nie są dostępne dla wszystkich, a dostęp do nich ma jedynie pracownik apteki, który „przed ich nabyciem udzielał ustnie informacji o tymże produkcie oraz jego cenie” (zarzut nr 5). Zdaniem strony, w związku z tym, że produkty są przechowywane w gablotach zamykanych na klucz, do których klienci nie mają swobodnego dostępu i nie znajdują się one w miejscu ogólnodostępnym, zastosowanie ma § 8 ust. 1 rozporządzenia, zgodnie z którym w cenniku uwidacznia się ceny towarów przeznaczonych do sprzedaży detalicznej umieszczonych w miejscu niedostępnym lub niewidocznym dla konsumentów. Jednocześnie strona zarzuca, że znajdujące się w aktach zdjęcia obrazują, że na produktach nie są umieszczone ceny, natomiast nie zostały dołączone żadne zdjęcia, z których wynikałoby, że kontrolowany w inny sposób nie informował konsumentów o cenach tych produktów. Natomiast w aptece prowadzonej przez stronę obowiązek został zrealizowany poprzez umieszczenie cen w cennikach (zdjęcie cennika dołączone zostało przez stronę do pisma z 15 września 2023 r.), a mianowicie doszło do nieuzasadnionego przyjęcia, że w aptece nie zrealizowano obowiązków wynikających z ustawy oraz rozporządzenia.

W związku z nieuwzględnieniem powyższych okoliczności zdaniem strony doszło do naruszenia art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 Kpa polegające na niewyczerpującym zebraniu i nierozpatrzeniu całego materiału dowodowego w sprawie oraz niepodjęcie wszelkich niezbędnych czynności do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK zauważa, że celem ustawy o informowaniu o cenach jest ochrona konsumenta oraz zdrowa konkurencja między przedsiębiorcami. Informacja dotycząca ceny służy właściwemu poinformowaniu nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Ponadto organ podkreśla, że konsument podejmując decyzję o zakupie produktu powinien mieć pełną informację o wysokości jego ceny, ponieważ to właśnie wysokość ceny często decyduje o podjęciu decyzji o zakupie produktu. Z uwagi na szeroką gamę produktów w poszczególnych grupach asortymentów (różne marki produktów, opakowania o różnej wielkości) uwidocznienie cen jednostkowych daje konsumentowi możliwość rzetelnego porównania cen towarów, a co za tym idzie pozwala na świadomy wybór produktu, który będzie spełniał oczekiwania. Cena jest jednym z podstawowych wyróżników produktów, poza marką oraz indywidualnymi preferencjami konsumentów, mającym wpływ na decyzje o zakupie wyrobu. Dlatego rzetelna informacja o wysokości ceny oraz ceny jednostkowej oraz możliwość porównania cen wielu produktów ma bardzo duże znaczenie z punktu widzenia interesów konsumenta.

Dodatkowo należy podkreślić, że przepisy dotyczące uwidaczniania cen dotyczą wszystkich przedsiębiorców, którzy sprzedają swoje wyroby konsumentom. Nie ma przy tym znaczenia forma sprzedaży, tj., czy jest to sprzedaż samoobsługowa, czy też konsumenta obsługuje fachowy personel. Fakt, że towar udostępniany jest konsumentom przez sprzedawcę, nie zwalnia przedsiębiorcy z obowiązku uwidaczniania cen i cen jednostkowych wynikającego z przepisów prawa.

Odnosząc się do argumentacji strony Prezes UOKiK zauważa, że zgodnie z ustaleniami kontroli, udokumentowanymi w protokole kontroli ZT.8361.185.2023 nieprawidłowości stwierdzono w przypadku wszystkich skontrolowanych produktów, tj. przedsiębiorca nie poinformował o cenie i cenie jednostkowej 70 z 72 ocenianych wyrobów oraz cenie w przypadku 2 pozostałych wyrobów, w jakikolwiek wybrany przez przedsiębiorcę sposób. Tym samym nie został spełniony ustawowy wymóg uwidocznienia ceny i ceny jednostkowej, zaprezentowania ich w taki sposób, aby potencjalny kupujący mógł ją zobaczyć i odczytać.

Prezes UOKiK wskazuje, że podstawowym przepisem nakładającym obowiązek uwidaczniania ceny oraz ceny jednostkowej w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen jest przepis art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, który w swojej treści nie odnosi się do kwestii miejsca ogólnodostępnego. Natomiast sposób uwidaczniania cen został określony w wydanym na podstawie art. 4 ust. 6 ww. ustawy rozporządzeniu Ministra Rozwoju.

Prezes UOKiK informuje, że § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju wskazuje, że miejsce, w którym uwidacznia się cenę i cenę jednostkową ma być ogólnodostępne i dobrze widoczne dla konsumenta. Ww. przepis precyzuje jednocześnie, że ceny powinny być uwidocznione na danym towarze lub bezpośrednio przy towarze lub też w bliskości towaru, którego dotyczą. Ponadto § 3 ust. 2 wskazuje, że cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, która może mieć formę wyświetlacza elektronicznego; w cenniku; w katalogu; na obwolucie; w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu. Natomiast zgodnie z § 8 ust. 1 w cenniku uwidacznia się ceny towarów przeznaczonych do sprzedaży detalicznej umieszczonych w miejscu niedostępnym lub niewidocznym dla konsumentów.

Mając na uwadze powyższe przepisy, należy wskazać że przedsiębiorca ma obowiązek uwidocznić ceny i ceny jednostkowe produktów w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Sposób, w jaki to uczyni, jest wyborem przedsiębiorcy i to on decyduje jaką formę wybierze, jednak musi spełniać warunki wskazane w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, tj. w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru lub usługi w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Ponadto zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia, „cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy cena, cena jednostkowa lub informacja o obniżonej cenie, w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów”.

Prezes UOKiK podkreśla, że w toku prowadzonego postępowania kontrolnego, strona nie uwidoczniała zarówno ceny i ceny jednostkowej lub ceny dla wszystkich skontrolowanych produktów. Produkty te znajdowały się w zamkniętych gablotach, do których konsumenci mieli dostęp bezpośrednio (jedynie bez możliwości pobrania samego produktu z półki). Należy tutaj podkreślić, że obowiązek podawania cen i cen jednostkowych nie jest ograniczony do sklepów samoobsługowych (w których, jako jedynych konsumenci sami biorą produkty z półki), ale mają zastosowanie m.in. do sklepów detalicznych, gdzie towar znajduje się za ladą sprzedażową i podawany jest przez sprzedawcę. Oferowanie produktów zarówno na regałach za ladą sprzedażową, jak i znajdujących się w oszklonych zamkniętych witrynach w miejscu sprzedaży detalicznej, do której konsument może się zbliżyć, należy uznać za miejsce ogólnodostępne i widoczne dla konsumenta. Konsument podchodząc do witryny widzi bezpośrednio produkt i w przypadku właściwego uwidocznienia cen, mógłby bez udziału osób trzecich się z nimi zapoznać. Tak więc należy stwierdzić, że obowiązek przekazania informacji o cenie należałoby uznać za spełniony, gdyby ceny były widoczne dla konsumentów bez konieczności angażowania do tego pracownika apteki (np. w formie etykiet czy też cennika wyłożonego, udostępnionego w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, do którego konsument miałby dostęp bez angażowania obsługi apteki). Nawet jeżeli przyjęta w sklepie praktyka polega na uczestnictwie pracownika apteki - wykwalifikowanego personelu w procesie decyzji o zakupie oferowanych produktów poprzez informowanie m.in. o produktach i ich cenie, nie może to być uznane za równoznaczne z uwidocznieniem ceny. Przekazanie ustnej informacji o cenie nie jest tym samym, co jej uwidocznienie, pokazanie, umożliwienie odczytania. Konsument nie ma obowiązku dowiadywania się u pracowników placówki o cenę produktu lub proszenia o udostępnienie cennika, natomiast obowiązkiem przedsiębiorcy jest uwidocznienie cen i cen jednostkowych w taki sposób, aby konsument bez stania w kolejce do obsługi placówki, czy podejmowania dodatkowych czynności mógł uzyskać informację o cenie danego wyrobu. Jednocześnie zdaniem organu drugiej instancji, jeśli produkt

znajduje się w miejscu, do którego konsument może zbliżyć się, nawet jeśli nie może produktu wziąć do ręki, gdyż jest zamknięty w witrynie (jak w niniejszym przypadku), a ceny nie zostały uwidocznione w żaden z wymienionych w § 3 sposobów, to należy uznać, że naruszono obowiązek ustawowy w tym zakresie, niezależnie od formy sprzedaży, czy jest to supermarket, czy też, jak w przedmiotowej sprawie apteka.

Odnosząc się do twierdzenia strony, że w aptece prowadzonej przez stronę obowiązek został zrealizowany poprzez umieszczenie cen w cennikach (zdjęcie cennika dołączone zostało przez stronę do pisma z 15 września 2023 r.), a mianowicie zdaniem strony doszło do nieuzasadnionego przyjęcia, że w aptece nie zrealizowano obowiązków wynikających z ustawy oraz rozporządzenia, Prezes UOKiK wskazuje, że cennik na który powołuje się strona, został kontrolującym przesłany pismem z 15 września 2023 r. (kontrola rozpoczęła się 26 lipca 2023 r.), ponadto dotyczył cen produktów innych niż zostały zakwestionowane w toku kontroli.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że sam przedsiębiorca w ww. piśmie z 15 września 2023 r. wyjaśniał przyczyny nieprawidłowości wskazując, że: „Z uwagi na ilość dostarczonych produktów, pracownik apteki, odpowiedzialny za zmianę cen umieszczonych na opakowaniach oraz zamieszczonych w cenniku zwyczajnie nie zdążył dokonać odpowiednich modyfikacji cen na produktach oferowanych do sprzedaży w tym dniu”. Przedsiębiorca wskazał również, że oznaczenia cenowe dla produktów na regałach w kontrolowanej aptece występują w postaci nadruku na opakowaniu, natomiast dla towarów znajdujących się w zamkniętych witrynach lub za ladą — w cenniku udostępnianym przez farmaceutów obsługujących klientów. Ponadto wyjaśnienia kierownika apteki z 21 sierpnia 2023 r. wprost wskazują, że tych cen nie było, i także wskazał, że pracownik nie zdążył uwidocznić cen. Z powyższego wynika potwierdzenie faktu, że obowiązek uwidocznienia aktualnej ceny i ceny jednostkowej w dniu 26 lipca 2023 r. nie został spełniony.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia przepisów prawa materialnego poprzez błędną wykładnię § 8 ust. 1-2 rozporządzenia Ministra Rozwoju poprzez uznanie, że produkty objęte kontrolą w aptece nie znajdują się „w miejscu niedostępnym lub niewidocznym dla konsumentów”, skutkującą bezwzględną koniecznością umiejscowienia cen na tych produktach, zamiast poinformowaniem konsumentów o cenach i cenach jednostkowych produktów w alternatywny sposób, tj. poprzez wywieszenie lub udostępnienie cennika w inny sposób w aptece (co też faktycznie miało miejsce w aptece), organ drugiej instancji podkreśla, że podstawą wydania niniejszej decyzji jest naruszenie art. 4 ustawy o informowaniu o cenach w związku ze stwierdzeniem całkowitego braku uwidocznienia cen oraz cen i cen jednostkowych 72 partii ocenianych produktów, a nie ustalenie, czy produkty znajdujące się w witrynie zamykanej na klucz, znajdowały się w miejscu ogólnodostępnym czy też nie, przy jednoczesnym stwierdzeniu całkowitego braku cen. Ponownie organ drugiej instancji podkreśla, że brak uwidocznienia cen stwierdzono nie tylko na kontrolowanych produktach, ale również w inny zwyczajowo przyjęty sposób, co wprost zostało wskazane w protokole kontroli.

Strona w odwołaniu zarzuciła również, że organ pierwszej instancji zaniechał ustalenia czy przedsiębiorca nie uwidacznia w inny sposób cen, tj. w pobliżu produktów lub za pomocą wywieszonego czy udostępnionego cennika, na co wskazują zdjęcia jedynie produktów bez uwidocznionej ceny oraz przekazany przez stronę cennik pismem z 15 września 2023 r.

Prezes UOKiK powyższy zarzut uważa za niezasadny, gdyż w protokole kontroli inspektorzy wprost wskazali, że: „ustalono, że ani na towarze, ani bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, ani w żaden dostępny sposób nie były oznaczone cenami oraz cenami jednostkowymi” (karta nr 4 protokołu kontroli). Powyższe jednoznacznie wskazuje, że inspektorzy sprawdzali nie samo oznaczenie konkretnego produktu ceną, ale wzięli pod uwagę również inne możliwości uwidaczniania cen, określając je jako „inny zwyczajowo przyjęty sposób”. A zatem zarzut ten nie znajduje uzasadnienia.

Zdaniem strony doszło również do naruszenia przepisów prawa materialnego, poprzez brak zastosowania § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju w zw. z art. 2 pkt 32 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U.2022.2301 t. j. z dnia 2022.11.14 „Prawo Farmaceutyczne”), podczas, gdy produkty objęte kontrolą stanowią produkty lecznicze, a w konsekwencji odwołujący był zwolniony z obowiązku informowania o cenach jednostkowych względem 70 produktów objętych kontrolą.

Odnosząc się do powyższego Prezes UOKiK wskazuje, że nieprawidłowe jest powyższe twierdzenie, że poddane kontroli produkty są produktami leczniczymi. Komentarz do ustawy nie jest źródłem prawa, natomiast miarodajnym wyznacznikiem charakteru produktu oferowanego w aptecce jest okoliczność jego wpisu lub braku zaewidencjonowania w Rejestrze Produktów Leczniczych. Ponadto dokumentacja zdjęciowa załączona do protokołu kontroli dowodzi, iż część z nich (poz. 67 do 69 zestawienia w protokole kontroli) stanowiła suplementy diety, inne — kosmetyki o właściwościach pielęgnacyjnych lub ochronnych, jak również produkty higieniczne, które nie zastępują jednak leku.

Analiza akt sprawy przeprowadzona przez Prezesa UOKiK wykazała, że Małopolski WIIH wydając zaskarżoną decyzję oparł się na kompletnym, rzetelnym i spójnym materiale dowodowym, a przede wszystkim ustaleniach kontroli udokumentowanych w protokole kontroli wraz z dokumentacją fotograficzną z 21 sierpnia 2023 r. nr ZT.8361.185.2023. Z protokołu tego bezwzględnie wynika, że w kontrolowanym punkcie sprzedaży detalicznej w dniu kontroli brak było informacji o cenie oraz cenie i cenie jednostkowej dla wszystkich skontrolowanych, tj. 72 wytypowanych losowo partii wyrobów oferowanych do sprzedaży (co stanowiło 100 % ocenianych produktów), a więc stronie bez wątpienia została udowodniona okoliczność naruszenia prawa.

Mając na uwadze powyższe, zdaniem Prezesa UOKiK, bezsprzecznie należy uznać, że przedsiębiorca w dniu rozpoczęcia kontroli nie spełnił obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, tj. nie uwidocznili ceny oraz ceny i ceny jednostkowej w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpiwości oraz umożliwiający porównanie cen w przypadku 100 procent ocenianych produktów.

Biorąc powyższe wyjaśnienia pod uwagę, Prezes UOKiK nie widzi podstaw do uznania zarzutu naruszenia art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 Kpa oraz art. 4 ust. 1 ustawy o cenach w zw. z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju za zasadne.

Organ drugiej instancji wskazuje że art. 6 ww. ustawy statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań określonych w art. 4 ww. ustawy. Regulacja ta ma na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w informowaniu konsumentów o cenach towarów i usług. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisu ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, może jedynie wydać decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają przyczyny powstania nieprawidłowości, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa. Prezes UOKiK zauważa, że to podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązującego prawa i jego przestrzegania. Należy jednak podkreślić, że podstawą wszczęcia i przeprowadzenia postępowania w przedmiotowej sprawie, a także podstawą nałożenia na stronę administracyjnej kary pieniężnej były ustalenia faktyczne poczynione u przedsiębiorcy w dniu kontroli. Działania naprawcze poczynione przez stronę, tzn. uwidocznienie informacji o cenach, były działaniami następczymi, podjętymi w wyniku ustaleń kontroli, a nie poczynionymi przez nią z własnej inicjatywy. Podkreślenia też wymaga, że cechą charakterystyczną

sankcji administracyjnej jest założenie stosowania jej automatycznie wobec podmiotu ponoszącego odpowiedzialność obiektywną za naruszenie ciężących na nim obowiązków, bez względu na winę i przyczyny powstania naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. akt II OSK 1079/12). Oznacza to, że wystarczającą przesłanką do przypisania tej odpowiedzialności jest samo stwierdzenie niewykonania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Strona, jako profesjonalny uczestnik obrotu, miała obowiązek znać i przestrzegać przepisów prawa i była ona obowiązana zorganizować swoją działalność w taki sposób, aby nie dopuścić do naruszenia prawa.

Ustawa o informowaniu o cenach dokładnie określa kryteria (przesłanki) jakie ma brać pod uwagę organ dokonujący miarkowania kary. Jak wskazuje art. 6 ust. 3 ww. ustawy do przesłanek tych należą:

- stopień naruszenia obowiązków, w tym charakter, waga, skala i czas trwania naruszenia tych obowiązków;
- dotychczasowa działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków przez tego przedsiębiorcę oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków;
- wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy;
- sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych.

Po analizie materiału dowodowego, Prezes UOKiK stwierdził, że wszystkie z powyższych przesłanek zostały prawidłowo uwzględnione przez Małopolskiego WIIH przy wymierzaniu kary.

Prezes UOKiK, oceniając charakter i wagę naruszenia obowiązków, zgadza się z organem pierwszej instancji, który uznał stopień naruszenia obowiązków za znaczny, gdyż w toku kontroli stwierdzono brak uwidocznienia cen oraz cen i cen jednostkowych dla wszystkich 72 poddanych ocenie partii wyrobów. Powyższe ustalenia potwierdziły w sposób bezsprzeczny naruszenie przepisu art. 4 ustawy o informowaniu o cenach. Powyższy brak uwidocznienia cen w istotny sposób naruszył interes konsumentów, ponieważ zostali oni pozbawieni istotnych informacji. Brak uwidocznienia ceny uniemożliwił konsumentowi jej bezpośrednie poznanie, a tym samym pozbawiał go istotnej informacji, w oparciu o którą podejmuje decyzję o zakupie, a brak cen jednostkowych utrudnił mu możliwość porównania cen produktów tego samego typu, a o innej gramaturze, w tym pochodzących od różnych przedsiębiorców. Analizując skalę naruszenia należy wskazać, że nieprawidłowości dotyczyły 100 procent podanych ocenie produktów. W przedmiotowej sprawie trudnym do określenia jest ustalanie jaki był czas trwania naruszenia, jednakże bezsprzecznym jest fakt, iż naruszenie stwierdzono w pierwszym dniu kontroli, a następnie potwierdzono fakt usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, co zostało udokumentowane w protokole kontroli, a na co również zwrócił uwagę organ pierwszej instancji w skarżonej decyzji.

W przypadku analizy przesłanki dotyczącej dotychczasowej działalności, organ pierwszej instancji wziął pod uwagę, że Małopolski WIIH nie nakładał dotychczas kar za naruszenie przez przedsiębiorcę przepisów w zakresie uwidaczniania cen. Organ pierwszej instancji uwzględnił przy tym, że w toku kontroli przedsiębiorca usunął nieprawidłowości. Jak już wspomniano wyżej, strona, jako profesjonalny uczestnik obrotu, miała obowiązek znać i przestrzegać przepisy prawa związane z wykonywaną przez nią działalnością.

W kwestii trzeciej przesłanki Małopolski WIIH uwzględnił informację finansową przedłożoną przez przedsiębiorcę za rok 2022 r.

Natomiast odnosząc się do ostatniej przesłanki, Małopolski WIIH właściwie wskazał, że powyższa

przesłanka nie ma zastosowania, ponieważ przeprowadzona kontrola nie jest kontrolą przeprowadzoną w sprawach transgranicznych, tj. działalności gospodarczej o charakterze transgranicznym prowadzonej przez przedsiębiorcę.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz fakt że naruszenie dotyczyło 100 procent skontrolowanych produktów Prezes UOKiK uznał, że wymierzona stronie kara w wysokości 14 000 zł jest proporcjonalna do rozmiaru stwierdzonych nieprawidłowości. Ponadto zauważa, że zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach kara za niedopełnienie obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy wynosi do 20 000 zł.

Organ drugiej instancji wskazuje, że kara pieniężna powinna odpowiadać wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, który w art. 8 dyrektywy 98/6 WE stanowi, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca (porównaj w tym zakresie wyrok NSA z 23 maja 2012 r., II GSK 684/11, czy wyrok NSA z 19 grudnia 2012, II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstrasżająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary opatrzone odpowiednimi informacjami na temat ich cen oraz cen jednostkowych.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy, Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Faktem jest, że w niniejszej sprawie strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości. Jednakże co istotne, w trakcie kontroli ustalono, iż konsumenci byli pozbawieni należytej informacji o cenach oraz cenach i cenach jednostkowych dla wszystkich produktów poddanych ocenie (100%), stąd też wagi naruszenia prawa nie można było uznać za znikomą. Konsumenci zostali pozbawieni jakiegokolwiek informacji o cenach i cenach jednostkowych dla wszystkich skontrolowanych produktów.

Dodatkowo Prezes UOKiK wyjaśnia, że podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązujących przepisów prawa i jego respektowania. To na przedsiębiorcy spoczywa m. in. obowiązek dopilnowania, by przy oferowaniu do sprzedaży produktów lub usług konsument za każdym razem otrzymywał wyczerpującą, konkretną, rzetelną informację zarówno o cenach, jak i cenach jednostkowych. Podkreślić należy, iż okoliczność ta całkowicie zależy od przedsiębiorcy. Nadrzędnym celem ustawy o informowaniu o cenach, jak już wskazano wcześniej, jest bowiem ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Rzetelna, niebudząca zastrzeżeń informacja o cenie i cenie jednostkowej nabywanego towaru jest bardzo istotna i służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Podkreślić należy, iż cena towaru należy do istotnych elementów wpływających bezpośrednio na podjęcie decyzji związanych z zakupem towarów. Należy w tym miejscu również dodać, że strona została poinformowana o zbliżającej się kontroli i jej zakresie, w Zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli z 22 czerwca 2023 r., zawierającym przedmiotowy zakres kontroli określony m.in. jako: kontrola przestrzegania przepisów ustawy o cenach (doręczonym 28 czerwca 2023 r.). Kontrola rozpoczęła się po 28 dniach, a więc przedsiębiorca miał wystarczająco dużo czasu, aby się do niej przygotować i uzupełnić brakujące informacje o cenach i cenach jednostkowych oferowanych do sprzedaży wyrobów, jednak - jak dowodzą wyniki kontroli - nie podjął

działań, mających na celu wyeliminowanie ewentualnych uchybień jeszcze przed kontrolą. Tym samym przesłanka pierwsza nie została spełniona.

Organ drugiej instancji uznaje za spełnioną przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia prawa - strona uzupełniła brakujące informacje o cenach i cenach jednostkowych, nastąpiło to jednak dopiero w wyniku kontroli. Należy jednak wskazać, że znikoma waga naruszenia oraz zaprzestanie naruszenia prawa muszą być spełnione łącznie, co w niniejszym przypadku nie miało miejsca, w związku z powyższym organ drugiej instancji stwierdza, iż nie ma podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa i do odstąpienia od wymierzenia kary.

Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna. Nadto należy podkreślić, że naruszenia z ustawy o informowaniu o cenach kwalifikowane są jako czyny o charakterze deliktu administracyjnego, który zagrożone są karą pieniężną określoną w art. 6 ustawy o cenach. Postępowania w tym zakresie mogą być prowadzone wyłącznie przez organy Inspekcji Handlowej, zaś z uwagi na właściwość terytorialną, w stosunku do strony mogły być one prowadzone przez Małopolskiego WIIH. Inny organ nie mógł na terenie podlegającym kognicji Małopolskiego WIIH nałożyć kary pieniężnej za to samo naruszenie, co oznacza, że przepisy art. 189f § 1 pkt 2 Kpa nie mają zastosowania w niniejszej sprawie.

Po przeanalizowaniu akt sprawy organ odwoławczy stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 Kpa, tj. zastosowanie art. 189f § 2 nie spełnieni celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna określona w art. 6 ust. 1 ustawy o cenach. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. 4 ustawy o cenach, bowiem nie uwidoczniła cen oraz cen i cen jednostkowych dla wszystkich skontrolowanych produktów – 72 partii. Literalna wykładnia w/w przepisu jednoznacznie wskazuje, iż warunkiem zastosowania odstąpienia od wymierzenia kary jest usunięcie naruszenia prawa, przy czym termin ten należy interpretować ściśle, a więc bez rozszerzenia jego znaczenia na przypadki „zaprzestania naruszania prawa”, tych bowiem dotyczy regulacja art. 189f § 1 Kpa (por. Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Red. prof. dr hab. Marek Wierzbowski, red. prof. dr hab. Aleksandra Wiktorowska. Rok 2021: „Z uwagi na odmienne brzmienie tych sformułowań na gruncie komentowanego artykułu, należy uznać, że "usunięcie naruszenia prawa" nie jest tożsame z "zaprzestaniem naruszenia". Tym samym, aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszanie przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia (z oczywistych przyczyn nie jest możliwe wyeliminowanie samego naruszenia, a więc zdarzenia z przeszłości, które już zaistniało”). Charakter naruszeń, jakich dopuściła się strona, wyklucza możliwość usunięcia skutków naruszenia prawa (por. uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z dnia 25.07.2019 r. Sygn. akt VI SA/Wa 991/19: „Warunkiem odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej jest także przywrócenie stanu zgodnego z prawem, naruszonego przez zachowanie stanowiące podstawę odpowiedzialności administracyjnej. Jak słusznie podkreślił organ usunięcie naruszenia prawa nie jest tożsame z zaprzestaniem naruszania. Aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia.”). Ponieważ ceny muszą być uwidocznione przez przedsiębiorcę w momencie rozpoczęcia oferowania danego produktu lub usługi, tak aby konsument na tej podstawie mógł podjąć decyzję o zakupie (tj. uwidocznienie cen ma charakter obowiązku przedumownego) zatem w przedmiotowej sprawie brak jest możliwości zastosowania art. 189f § 2 i 3 Kpa.

Prezes UOKiK wskazując na argumenty i wyjaśnienia zawarte w niniejszej decyzji, stwierdza, że brak jest podstaw do uznania wniosku strony o uchylenie przez organ II instancji zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania Małopolskiego WIIH, jak również wnioskowanego odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej, lub jej zmniejszenia. Małopolski WIIH wydał decyzję zgodną z obowiązującym stanem prawnym, a wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 14 000 zł przy maksymalnej wysokości 20 000 zł jest, w ocenie organu drugiej instancji, kwotą optymalną. Wymiar kary bierze pod uwagę fakt naruszenia praw i interesów konsumentów, którzy zostali pozbawieni informacji o cenie oferowanych wyrobów.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy. Należy przy tym podkreślić, że utrzymanie w mocy zaskarżonej decyzji jest konsekwencją dokonania przez organ drugiej instancji oceny, że decyzja organu pierwszej instancji była prawidłowa i co do istoty sprawy identyczna, jak decyzja podjęta przez organ drugiej instancji.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Krakowie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.

4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 259, ze zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535); art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymuje:

1. [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx]
2. Małopolski WIIH
3. a/a